

*Dohnanyi Ernő bevezetése a Rádióban tartott zenei, festői
csere hrsz. alatt.*

Ms. 81.

2957/93

A cserék korszakát éljük. Ma, amikor az egyes államok az önellátásra rendezkednek be s szorgosan őrködnek a felett, hogy áruik kivitele és az idegen áruk behozatala közt a helyes arányt megtartsák, ez az elv a művészet terére is átcsapott. Ma egynéhány nagy művésztől eltekintek, akik nemzetközi hírnevüket már régebben megalapozták, a mai fiatal tehetségeknek nincs is más módjuk az érvényesülésre, mint a művészcsere. Az egymással barátságban élni kívánó nemzetek politikai és gazdasági egyezmények mellett kulturegyezményeket kötöttek, melyek keretében a művészcseréről is gondoskodtak. Az egyes államok rádió-társaságai pedig már előbb állapodtak meg abban, hogy idegen művészeket csak csere és ajánlás útján léptetnek fel. Ennek a kétségtől anyagi háttérű dolognak vannak azonban eszményi oldalai is. A művészet az, mely nemzeteket egymáshoz közelebb hoz, mert megértésre számíthat, s így a békét szolgálja. Míg azonban a világháború előtti állapot, mikor a művészek teljesen szabadon mozoghattak, inkább az internationalismus jegyében folyt le, úgy a mai művészcsere erősen nemzeti jellegű. S ez így van helyesen, mert csak nemzeti kultúra van. És habár minden nemzet kulturájában idegen befolyások észlelhetők és ilyen értelemben európai kulturáról beszélhetünk, minden nemzet kultúrája egyéni, mert a nemzet egyéni tulajdonságait tükrözi vissza. Ezen egyéni tulajdonságok megismerése és tisztelése a kölcsönös megértéshez vezet, és ez viszont a béke alapja.

A bécsi állami zeneakadémiának, a bécsi és a budapesti rádióban az imént elhangzott és a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolának most következő műsora a művészcsere egy fajtája, mely tudomásom szerint első kísérlet. A gondolat Bécsből indult ki, amelyet úgy a magyar Rádió mint a Zeneművészeti Főiskola örömmel tett magáévá. Ujszerű, hogy ez a csere a két rádió közvetítése folytán helyszínváltoztatás nélkül mehet végbe, és jelentősége abban áll, hogy e csere nem kész, hanem jövőbeli művészek között folyik le. A fiatal művésznemzedék ügye mindnyájuk szívében fekszik, hiszen övék a jövő s így remélem

hogy ha talán a productio nem is mérhető azzal a mértékkel, mellyel a nagyművészeket teljesítményeik megítéljük, mégis a legnagyobb érdeklődésre számíthat..

Ebben az értelemben üdvözlöm a bécsi zeneakadémia tantestületét, növendékeit, a Rádiót és kedves hallgatóinkat.

Köszönöm, hogy már régebben megkezdte a művészetek népszerűsítését, és az országban élők kíváncsiságát politikai és gazdasági ügyek mellett kulturális kérdések felé fordítja. Az országban a művészetekről is gondoskodnak. Az egyes államok rádió-társaságai mindig már előbb állapodtak meg abban, hogy idegen művészeket csak akkor ajánlják utjára, ha azoknak a kétértelmű anyagi háttérű dolgoknak vannak azonban eszményi oldalai is. A művészet az, mely nemzeteket egymáshoz közelebb hoz, mert megértésre segít, és így a békét előidézi. Az azonban a világháború előtt világos volt, hogy a művészet teljesen szabad. Az Internationalismus jegyében folyt a művészetek közötti kapcsolat. Ez az erősen nemzeti jellegű. És így van helyesen, mert csak nemzeti kultúra van, és ha minden nemzet kultúrájában idgen befolyások észlelhetők és ilyen értelemben európai kultúráról beszélhetünk, minden nemzet kultúrája egyéni, mert a nemzet egyéni tulajdonságait tükrözi vissza. Ezen egyéni tulajdonságok megismerése és tisztelése a kölcsönös megértéshez vezet, és ez viszont a béke alapja.

A bécsi Állami zeneakadémiának, a bécsi és a budapesti rádióknak az imént elhangzott és a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolának most következő műsora a művészetekről egy fajtája, mely tudomány szerint első kísérlet. A gondolat Bécsből indult ki, amelyet úgy a magyar Rádió mint a Zeneakadémia felvételre örömmel tett magáévá. Ugyanakkor, hogy ez a csere a két rádió közvetítése folytán leghívebb közvetítés nélkül lehet végbe, és jelentősége abban áll, hogy a csere nem csak, hanem jövőbeli művészek között folyik le. A fiatal művészek között egyéni mindenségük szívére fogadnak, hiszen ők a jövő és így reméljük